

Respekt mot Gud

Precis som när Jesus sammanfattar det viktigaste i lagen med buden Du sk älska din Gud över allting och din nästa som dig själv så kan buden delas in i sådana som har endera med respekt mot Gud att göra eller respekt mot människor. Vi börjar med de bud som har med Gud att göra

1/ Inga avgudar

Man bör observera att Gud inte säger att så länge ni inte har någon Gud ni sätter lika högt som mig är det okej. Nej INGEN annan Gud ska fruktas, tjänas eller ens nämnas.

Hör, Israel! HERREN, vår Gud, HERREN är en. Och du skall älska HERREN, din Gud, av allt ditt hjärta och av all din själ och av all din kraft. (5 Mos 6:4-5)
Inga andra gudar

2 Mos 20:3; 5 Mos 5:7 Du skall inga andra gudar hava jämte mig.

2 Mos 23:13 Andra gudars namn skall ni inte nämna, de ska inte höras i din mun.

14. I skolen icke följa efter andra gudar, någon av de folks gudar, som bo runt omkring eder,
15. ty en nitälskande Gud är HERREN, din Gud, mitt ibland dig, och du må taga dig till vara, så att icke HERRENS, din Guds, vrede upptändes mot dig, och han utrotar dig från jorden. (5 Mos 6:14-15)

Föreskrivna straff

Här gäller strängaste möjliga straff: dödsstraff

2 Mos 22:20 Den som offerar åt andra gudar än åt HERREN allena han ska ges till spillo

2. Om bland dig, inom någon av de städer som Herren, din Gud, vill giva dig, någon man eller kvinna befinnes göra vad ont är i Herrens, din Guds, ögon, i det att han överträder hans förbund,
3. och går åstad och tjänar andra gudar och tillbeder dem, eller ock solen eller månen eller himmelens hela härskara, mot mitt bud,
4. och detta bliver berättat för dig, så att du får höra därom, då skall du noga undersöka saken; om det då befinnes vara sant och visst att en sådan styggelse har blivit förövad i Israel,
5. så skall du föra den man eller den kvinna som har gjort denna onda gärning ut till din stadsport det må nu vara en man eller en kvinna och stena den skyldige till döds.
6. Efter två eller tre vittnens utsago skall han dödas; ingen skall dömas till döden efter allenast ett vittnes utsago.

Lagen Sammanställning

7. Först skall vittnenas hand lyftas mot honom för att döda honom, och sedan hela folkets hand: du skall skaffa bort ifrån dig vad ont är. (5 Mos 17:2-7)

5 Mos 13:6-11

6. Om din broder, din moders son, eller din son eller din dotter, eller hustrun i din famn, eller din vän som är för dig såsom ditt eget liv, om någon av dessa i hemlighet vill förleda dig, i det han säger: »Låt oss gå åstad och tjäna andra gudar, som varken du eller dina fäder hava känt»
7. -- gudar hos de folk som bo runt omkring eder, nära dig eller fjärran ifrån dig, från jordens ena ända till den andra --
8. så skall du icke göra honom till viljes eller höra på honom. Du skall icke visa honom någon skonsamhet eller hava misskund och undseende med honom,
9. utan du skall dräpa honom: först skall din egen hand lyftas mot honom för att döda honom, och sedan hela folkets hand.
10. Och du skall stena honom till döds, därför att han sökte förföra dig till att övergiva HERREN, din Gud, som har fört dig ut ur Egyptens land, ur träldomshuset.
11. Och hela Israel skall höra detta och frukta, och man skall sedan icke mer göra något sådant ont bland dig.

5 Mos 13:12-18

12. Om du får höra att man i någon av de städer, som HERREN vill giva dig till att bo i, berättar
13. att män hava uppstått bland dig, onda män som förföra invånarna i sin stad, i det att de säga: »Låt oss gå åstad och tjäna andra gudar, som I icke känner»,
14. så skall du noga undersöka och rannsaka och efterforska; (*inget straff skall utmätas på alltför lösa grunder*) om det då finnes vara sant och visst att en sådan styggelse har blivit förövad bland dig,
15. så skall du slå den stadens invånare med svärdsegg; du skall giva den och allt vad däri är till spillo; också boskapen där skall du slå med svärdsegg.
16. Och allt byte du får där skall du samla ihop mitt på torget, och därefter skall du bränna upp staden i eld, med allt byte du får där, såsom ett heloffer åt HERREN, din Gud; den skall bli en grushög för evärdlig tid, aldrig mer skall den byggas upp.

Gör ingen bild (beläte)

Israeliterna togs ur ett sammanhang som var fullproppat med bilder och statyer av olika gudar. Frestelsen att göra en bild även av Abrahams, Jakobs och Isaks Gud var säkert stor, som vi märker vid händelsen med guldkalven.

I skolen icke göra eder gudar jämte mig; gudar av silver eller guld skolen I icke göra åt eder (2 Mos 20:4-5, 23)

Lagen Sammanställning

Ni ska inte göra er några avgudar, ej heller uppresa åt er något beläte eller någon stod eller uppsätta i edert land stenar med inhuggna bilder för att tillbedja vid dem, ty jag är Herren er Gud (3 Mos 26:1)

Du skall icke göra dig något beläte, som är en bild vare sig av det som är uppe i himmelen, eller av det som är i vattnet under jorden.

9. Du skall icke tillbedja sådana, ej heller tjäna dem; ty jag, HERREN, sin Gud, är en nitälskande Gud, som hemsöker fädernas missgärning på barn och efterkommande i tredje och fjärde led, när man hatar mig,
10. men som gör nåd med tusenden, när man älskar mig och håller mina bud. (5 Mos 5: 8-10)

15. Och eftersom I icke sågen någon gestalt den dag då HERREN talade till eder på Horeb ur elden, därför mån I nu noga hava akt på eder själva.
16. så att I icke tagen eder till, vad fördärvligt är, genom att göra eder någon beläte, något slags avgudabild, någon bild av man eller av kvinna.
17. eller någon bild av något fyrfotadjur eller av någon bevingad fågel som flyger under himmelen,
18. eller av något kräldjur på marken eller av någon fisk i vattnet under jorden.
19. Och när du lyfter dina ögon upp till himmelen och ser solen, månen och stjärnorna, himmelens hela härskara, då må du icke heller låta förföra dig att tillbedja dem och tjäna dem; ty HERREN, din Gud, har givit dem åt alla folk under hela himmelen till deras del. (5 Mos 4:15-19)

5 Mos 16:21-22

21. Du skall icke plantera åt dig Aseror av något slags träd, vid sidan av Herrens, din Guds, altare, det som du skall göra åt dig;
22. icke heller skall du resa åt dig någon stod, ty sådant hatar Herren, din Gud.

5 Mos 27:15

15. Förbannad vare den man som gör ett beläte, skuret eller gjutet, en styggelse för HERREN, ett verk av en konstarets händer, och som sedan i hemlighet sätter upp det. Och allt folket skall svara och säga: »Amen.»

Följd av olydnad

Fördrivning från det land Gud skulle ge dem väntade om de gjorde sig avgudabilder. Där skulle de få tjäna gudar av stock och sten

Lagen Sammanställning

23. Tagen eder då till vara för att förgäta det förbund som HERREN, eder Gud, har slutit med eder, därigenom att I, alldeles emot HERRENS, eder Guds, bud, gören eder något beläte, något slags bild.
24. Ty, HERREN, din Gud, är en förtärande eld, en nitälskande Gud.
25. Om nu så sker, när du har fått barn och barnbarn och I haven blivit gamla i landet, att I tagen eder till, vad fördärvligt är, genom att göra eder något beläte, något slags bild, så att I gören vad som är ont i HERRENS, din Guds, ögon och därmed förtörnen honom,
26. då tager jag i dag himmel och jord till vittnen mot eder, att I med hast skolen förgås och utrotas ur det land dit I nu gå över Jordan, för att taga det i besittning; I skolen då icke längre leva där, utan skolen förvisso förgöras.
27. Och HERREN skall förströ eder bland folken, och allenast en ringa hop av eder skall bliva kvar bland de folk till vilka HERREN skall föra eder.
28. Och där skolen I tjäna gudar, gjorda av människohänder, gudar av trä och sten, som varken se eller höra eller äta eller lukta. 5 Mos 4:23-28

Missbruka/Häda inte Guds namn

De två första exemplen handlar antagligen om domstolssammanhang, eller där man tar Gud som vittne för att verka mer trovärdig, fast man ljuger. Det tredje handlar direkt om att häda.

2 Mos 20:7 Du skall icke missbruka HERRENS, din Guds namn, ty HERREN skall icke låta den bliva ostraffad, som missbrukar hans namn

I skolen icke svärja falskt vid mitt namn, då ohelgar du din Guds namn. (3 Mos 19:12)

2 Mos 22:28. Gud ska du inte häda och över en hövding (ruler) i ditt folk skall du inte uttala förbannelser.

Straff

Strängaste möjliga straff utmättes: stening. Vad skulle det innebära om Israels folk kunnat häda den levande Guden och förbli ostraffad. Då skulle det lett till en störtflod av synd för en sådan Gud behöver man inte frukta eller lyda. Stränga straff är alltid till för att begränsa synden och den påföljande skadan. De minimerar skadan och lidandet och det är den som gjort sig skyldig till ett brott som får lida, inte offrena som fallet blir om inga stränga straff utmäts. Ta som exempel våldtäktsoffer som i praktiken är skyddslösa för sina plågoandar.

En man hade hädat HERRENS namn: Herren talade till Mose och sade: För ut hädaren utanför lägret, sedan må alla som hörde det lägga sina händer på hans huvud och må så hela menigheten stena honom. Och till Israels barn ska du säga: Om någon hädar sin Gud kommer han att bära på synd. Och den som smädar HERRENS namn ska straffas med döden, hela menigheten ska stena honom. Evad det är en främling eller inföding som smädar Namnet, skall han stenas. (3 Mos 24:10-16)